2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2025ལོའི་ཟླ་8ཚེས་9

རེས་གཟའ་སྤེན་པ། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། བསྟན་རྡོར།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། ཁྲེང་ཀོན་
ཆུས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱིས་སྔ་སྣུར་དུ་བཀོད་
སྒྲིག་དང་རང་འགུལ་ངང་བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་ནས་པེ་ཅིང་
དཀྱིལ་ལམ་དང་། གཡུ་ཐོག་ལམ། གླིང་སྐོར་ལམ་
སོགས་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ས་ཁོངས་སུ་
བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དང་དམིགས་བསལ་སྒྲིག་
ཆས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལེབ་བཤེར་
བྱས་ཤིང་། ལྟ་སྡོམ་ནན་པོར་བརྟེན་ནས་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་བརྟན་པོ་བསྐྲུན་
ཏེ། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱུ་ནོར་གྱི་བདེ་
འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་གྲལ་བཤེར་ནང་བཟའ་བཅའི་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་གཉིས་དོན་འཁྱོལ་བྱ་
རྒྱུར་དམིགས་ནས་ཚོང་དུད་ཀྱི་ཚོང་ཟོག་ཉོ་སྒྲུབ་ལ་
ཞིབ་བཤེར་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་དང་། ལས་
གཉེར་པའི་བདེ་ཐང་དཔང་ཡིག་ཡོད་པ། བཟའ་
བཅའ་གསོག་ཉར་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཚད་གཞི་ལོན་པ།
བཟའ་བཅའི་མ་དཔེ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་བཟའ་བཅའི་
རྒྱུ་ཆའི་ཡོང་ཁུངས་འདེད་ཆོག་པ་དང་འཁོར་རྒྱུག་
འདེད་ཆོག་པའི་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད། གསོལ་
མགྲོན་ཁང་སོགས་བཟའ་བཏུང་འདུ་གནས་ཀྱི་བཟའ་
བཅའ་ཉར་ཚགས་དང་ལས་སྣོན་ཚད་ལྡན་ལ་ཞིབ་
བཤེར་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་མ་བཅོས་རྒྱུ་ཆ་ཉར་ཚགས་
ཚད་ལྡན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཡུལ་དངོས་སུ་
བཅོས་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུར་ལྟ་སྐུལ་བྱས་ནས་བཟའ་བཅའི་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཉེན་ཁར་ནན་འགོག་བྱས་པ་རེད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྲིམས་འཛིན་པས་ཁྲོམ་
རའི་གློག་སྐས་དང་། སྨན་སྤྱོད་གསོ་རླུང་མཁོ་
འདོན་སྒྲིག་ཆས། རོལ་རྩེད་སྒྲིག་བཀོད་སོགས་གཙོ་
གནད་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིག་ཆས་བེད་
སྤྱོད་ཐོ་འགོད་དང་། དུས་བཀག་ཞིབ་བཤེར་སྙན་
ཞུ། ལས་སྒྲུབ་པའི་འོས་ཐོབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲལ་
སྡོམ་སྔོན་ཇུས་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆར་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ། དོ་དམ་
ལུགས་མཐུན་དང་འགན་འཁྲི་མི་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བའི་
འགན་ལེན་བྱས་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲིག་
ཆས་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ས་ཁོངས་སུ་བསྐྱོད་དེ་སྒྲིག་
ཆས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བདེ་འཇགས་ཡན་ལག་སྒྲིག་
ཆས་ཀྱི་ནུས་ལྡན་རང་བཞིན། བདག་སྐྱོང་ཟིན་ཐོ་
དང་བཀོལ་སྤྱོད་པའི་ཚད་གཞི་བཅས་ལ་ཞིབ་བཤེར་
ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་འཕྲལ་སྡོམ་སྔོན་ཇུས་
ཀྱི་དམིགས་སའི་རང་བཞིན་དང་ནང་སྦྱོང་གི་དངོས་
ཡོད་རང་བཞིན་ལ་གཙོ་གནད་ཐོག་དཔྱད་དཔོག་
བྱས་པ། ཐོལ་བྱུང་དོན་རྐྱེན་གྱི་འཕྲལ་སྡོམ་ཐག་
གཅོད་ནུས་པར་ཞིབ་བཤེར་བཅས་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མངོན་མེད་
རྐྱེན་ངན་ཐད་ཁྲིམས་འཛིན་པས་ཁྲིམས་ལྟར་ལྟ་ཞིབ་
བཀའ་རྒྱའི་ཡི་གེ་སྤྲད་ནས་དག་ཐེར་གྱི་བླང་བྱ་དང་
དུས་བཀག་ཁ་གསལ་བཟོས་པ་དང་། རྩིས་ཁྲ་
བཟོས་ནས་རྗེས་འདེད་སྒྲུབ་སྐུལ་བྱས་ནས་གདུབ་
ཟུམ་གྱི་དོ་དམ་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱས་ཡོད།
སླད་ཕྱིན་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་
ཅུས་ཀྱིས་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་
ནས་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་ལ་ཞིབ་བཤེར་དང་། ལྟ་
སྐུལ་དོ་དམ་ལ་ཤུགས་སྣོན། བདེ་འཇགས་ལ་འགན་
ལེན་བཅས་བྱ་རྒྱུ་རེད།
（ལྷག་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཁྲོམ་ར་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ཅུས་ཀྱིས་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དང་དམིགས་བསལ་སྒྲིག་ཆས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་
ལེབ་བཤེར་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉིན་ཤས་གོང་། བོད་
རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིག་གནས་དང་ཡུལ་སྐོར་ཐིང་གིས་གཙོ་
གཉེར་བྱས་པའི་2025ལོའི་བོད་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ཡུལ་
སྐོར་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྒོ་མཇུག་འགྲིལ་བ་རེད།
གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྐོར་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྒོས་
གསར་བརྗེ་དང་སྐྱེ་ཁམས་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིགས་
གཅིག་མཁས་ཅན་དང་མཁས་དབང་དང་། རིག་
གནས་ཡུལ་སྐོར་ལས་དོན་པ། སྨྱན་སྦྱོར་གྱི་འཐུས་མི་
སོགས་མི་21སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་G349བརྒྱུད་དེ་
དུས་ཡུན་ཉིན་7གྱི་ཉམས་ལེན་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་
དང་། ཡུལ་དངོས་སུ་གསར་བརྗེའི་གནའ་ཤུལ་

འཚོལ་ཞིབ་དང་། སྐྱེ་ཁམས་མཛེས་ལྗོངས་ལ་ལྟ་
སྐོར། མཉམ་སྤྱོད་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ་བོད་ཀྱི་གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་
ཁུངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་
ཤུགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།
ཉམས་ལེན་ཚོགས་པ་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་དམག་སྡེ་བཅོ་
བརྒྱད་པའི་བོད་སྐྱོད་ལམ་ཐིག་བརྒྱུད་དེ་མལ་གྲོ་གུང་
དཀར་རྫོང་གི་དམག་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དམག་སྐྱོད་
གནས་རྙིང་དང་། ལྷ་རིའི་གནའ་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་
གནས་རྟེན་མཛོད་ཁང་སོགས་གསར་བརྗེའི་རིག་
གནས་རྗེས་ཤུལ་6ལ་སྔ་རྗེས་སུ་བཅར་འདྲི་བྱས་པ་
རེད། ཞ་ཀུང་ལའི་རྟ་དྲེལ་སྐྱེལ་འདྲེན་རུ་ཁག་གི་དྲན་

གསོའི་རྡོ་རིང་མདུན་དུ་ཏང་ཡོན་རྒན་གྲས་ཀྱིས་བཤད་
པའི་གསར་བརྗེའི་གཏམ་རྒྱུད་ཉན་པ་རེད། ཆབ་
མདོ་གྲོང་ཁྱེར་གསར་བརྗེའི་ལོ་རྒྱུས་རྟེན་མཛོད་ཁང་དུ་
རིག་དངོས་རྩ་ཆེན་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིར་བཏང་མིན་པའི་ལོ་
ཟླར་བསྐྱར་དྲན་བྱས་པ་རེད། ལམ་ཐིག་དེས་གསའ་
ཕུ་གངས་རི་དང་། མདོག་གསུམ་མཚེའུ། སྒྲོལ་མ་བླ་
མཚོ་སོགས་རང་བྱུང་མཛེས་ལྗོངས་སྦྲེལ་མཐུད་ཡག་པོ་
ཐུབ་ནས་གསར་བརྗེའི་རིག་གནས་དང་སྐྱེ་ཁམས་ཡུལ་
སྐོར་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཐུབ་སྟེ་གསར་བརྗེའི་རིག་
གནས་མྱོང་ཚོར་ཐུབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཐུབ་པར་
བྱུང་ཡོད། （ལྷག་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་ལྗོངས་ཀྱི་2025ལོའི་གསར་བརྗེའི་ཡུལ་སྐོར་
ཉམས་ལེན་བྱེད་སྒོ་མཇུག་འགྲིལ་བ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་8ཚེས་4
ཉིན། པེ་ཅིང་དང་ཅང་སུའུ་ཡི་ཚོགས་སྒྲིག་རྣམ་
པའི་བོད་སྐྱོར་དགེ་རྒན་79ལེ་དབར་སྟོང་གི་ས་ཆ་
བརྒྱུད་དེ་ཚང་མ་ལྷ་སར་འབྱོར་བ་རེད། དུས་ཡུན་
ཉིན་གསུམ་གྱི་ལས་གནས་གོང་གི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་
རྗེས། ཁོང་ཚོ་ཟླ་8ཚེས་9ཉིན་ལྷ་སའི་སློབ་གྲྭ་མང་
པོར་བསྐྱོད་དེ་དུས་ཡུན་ལོ་གསུམ་གྱི་སློབ་གསོའི་བོད་
སྐྱོར་གྱི་རྒྱང་སྐྱོད་ལམ་བུ་གསར་པ་གཏོད་རྒྱུ་རེད།
བོད་སྐྱོར་ལས་དོན་དེ་ས་མཐོའི་སློབ་གསོའི་
དགོས་མཁོ་དང་གནད་སྨིན་སྦྲེལ་མཐུད་ཐུབ་
ཆེད། ཟླ་8ཚེས་6ཉིན། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་གསོ་
ཅུས་ཀྱིས་ཆེད་དོན་གསོ་སྦྱོང་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་པ་
རེད། གྲོང་ཨུད་ཏང་གི་སློབ་གྲྭ་དང་། བོད་རང་
སྐྱོང་ལྗོངས་སློབ་གསོ་ཐིང་། གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་
སྨན་ཁང་བཅས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱིས
《བོད་ས་གནས་དང་མེས་རྒྱལ་དབར་གྱི་འབྲེལ་བའི་
ལོ་རྒྱུས》དང་། དུས་རབས་གསར་པའི་བོད་སྐྱོད་པ་
རྒན་གྲས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་ནང་དོན། བོད་ཀྱི་རྨང་
གཞིའི་སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་
དང་ས་མཐོའི་བདེ་ཐང་འགོག་སྲུང་སོགས་གཙོ་དོན་
གལ་ཆེན་ལ་དམིགས་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། བོད་
སྐྱོར་དགེ་རྒན་ཚོས་ས་མཐོར་གཞི་ཚུགས་པ་དང་སློབ་
ཁྲིད་ནུས་ལྡན་བྱ་ཆེད་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་བཏིང་
ཡོད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། ཚོགས་
སྒྲིག་རྣམ་པའི་བོད་སྐྱོར་དགེ་རྒན་དཔུང་ཁག་དེ་ནི་
སློབ་གསོའི་རྩེར་སོན་དགེ་རྒན་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོ་
མང་ཆེ་བར་མཐོ་རིམ་གཞོན་པ་ཡན་གྱི་གོ་མིང་ཡོད་

པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རྒྱུས་ལྡན་
པ། འཐབ་ས་མདུན་མའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་ཡོད། དེའི་ནང་མི་42
ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ནས་ཡིན་པ་དང་། མི་37པེ་
ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་ནས་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་ལྷ་ས་ཅང་
སུའུ་ཚོད་ལྟའི་སློབ་འབྲིང་དང་། ལྷ་ས་པེ་ཅིང་ཚོད་
ལྟའི་སློབ་འབྲིང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚོད་ལྟའི་སློབ་
ཆུང་། གྲོང་ཁྱེར་སློབ་འབྲིང་དང་པོ། ཅང་སུའུ་
ཚོད་ལྟའི་བུ་བཅོལ་ཁང་སོགས་འགག་རྩའི་སློབ་
གསོའི་ལས་གནས་སུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་རེད།
པེ་ཅིང་གི་བོད་སྐྱོར་དགེ་རྒན་གྱི་འཐུས་མི་ལྷ་
ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚོད་ལྟའི་སློབ་ཆུང་གི་སློབ་སྤྱི་ལུའི་ཡན་
ཧུང་གིས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལོ་གསུམ་ནང་། ངས་པེ་
ཅིང་གི་སློབ་གསོའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བསྡུ་སྒྲིལ་
བྱས་ཏེ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་
སའི་སློབ་གསོ་ཞིབ་འཇུག་གི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་
རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་ལྷ་སའི་སློབ་གསོར་
སེམས་ནུས་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཅང་སུའུ་ཡི་བོད་སྐྱོར་དགེ་རྒན་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
སློབ་འབྲིང་དང་པོའི་སློབ་སྤྱི་ཀྲའེ་ཅན་གོས་ང་ཚོས་
འཕོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་
སྟེ། དོ་དམ་སྒྲིག་གཞི་བཀོད་སྒྲིག་ལེགས་སུ་བཏང་
ནས་སློབ་ཚན་སློབ་ཁྲིད་ཁྲུའུ་དང་སློབ་མའི་ལས་དོན་
ཁྲུའུ་འཛུགས་རྒྱུ། རྒྱལ་ཁབ་དང་། ས་
གནས། སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཚན་འཛུགས་སྐྲུན་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ། དགེ་རྒན་གྱི་གདེང་
འཇོག་ལམ་སྲོལ་གསར་བཅོས་བྱས་ཏེ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་མི་
མངོན་པའི་ནུས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་སློང་བྱ་རྒྱུ་
བཅས་ཡིན་ཞེས་བཤད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ཚོགས་སྒྲིག་རྣམ་
པའི་བོད་སྐྱོར་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་གསར་འབྱེད་པ་ཞིག་
ཡིན་པའི་ངོས་ནས་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཅང་སུའུ་
ཞིང་ཆེན་གྱིས་ད་བར་རིམ་རྩིས་བྱས་ན་དགེ་རྒན་བརྒྱ་
ལྷག་ཙམ་བོད་དུ་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པར་མངགས་
ཡོད། ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་བཏོད་པའི་ལྷ་ས་ཅང་
སུའུ་ཚོད་ལྟའི་སློབ་འབྲིང་དང་། ལྷ་ས་པེ་ཅིང་ཚོད་
ལྟའི་སློབ་འབྲིང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཚོད་ལྟའི་སློབ་
ཆུང་། གྲོང་ཁྱེར་སློབ་འབྲིང་དང་པོ། ཅང་སུའུ་
ཚོད་ལྟའི་བུ་བཅོལ་ཁང་སོགས་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ཀྱི་
སེམས་ནང་གི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་སློབ་གསོའི་བཀྲག་
མདངས་འཚེར་བའི་མིང་བྱང་དུ་གྱུར་ཡོད། འབྱུང་
འགྱུར་པེ་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཅང་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱིས་
ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་ཤུགས་མུ་མཐུད་ནས་
ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སློབ་གཉེར་ཆ་རྐྱེན་ལེགས་སུ་
གཏོང་བ། ལྷ་སའི་སློབ་གསོ་སྤུས་ཚད་མཐོན་པོས་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ། མི་དམངས་བློ་ཡིད་ཚིམ་པའི་
སློབ་གསོ་ཏན་ཏིག་གཉེར་བ་བཅས་བྱ་རྒྱུ་རེད།
ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་དགེ་རྒན་དེ་དག་ཞུགས་པ་
དེས་ལྷ་སའི་སློབ་གསོའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་
སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྣན་པར་མ་ཟད། ཅིང་ལྷ་
དང་སུའུ་ལྷའི་སློབ་གསོའི་སྤེལ་རེས་དེ་བས་ཟབ་ཏུ་
བཏང་ནས་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་མི་རིགས་མཐུན་
སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་ས་བོན་བཏབ་སྟེ་སློབ་གསོའི་སྟོབས་
ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་
ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་གཏོང་རྒྱུ་
རེད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཚོགས་སྒྲིག་རྣམ་པའི་བོད་སྐྱོར་དགེ་རྒན་ 79ལྷ་སར་འབྱོར་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཆེས་ཆེར་
ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།
གྲོང་མི་སྐལ་བཟང་གིས་ད་ཆ་ནད་ལྟ་བར་དེ་སྔ་ལས་སྟབས་
བདེ་རུ་ཕྱིན་འདུག སྔོན་ཆད་ལྟར་སྨན་པ་བསྟེན་ཆེད་ཐག་རིང་
པོ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་གནད་དོན་མང་ཆེ་བ་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཐག་
གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་བྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་
བསལ་བར་མ་ཟད། སྨན་པ་བསྟེན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཡང་མི་ཉུང་
བ་ཞིག་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། དཔེར་ན་ཨང་ཐོ་འགོད་པ་
དང་སྨན་ལེན་པའི་ལྷུ་ཚིགས་དེ་དག་ཚང་མ་དེ་བས་སྟབས་བདེ་རུ་
ཕྱིན་ནས་དངོས་གནས་མི་གཤིས་ཅན་དུ་གྱུར་འདུག་ཅེས་བཤད།
མཁྲེགས་ཆས་རིམ་སྤོར་བྱས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་
སྨན་བཅོས་དཔུང་ཁག་གི་འདེགས་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་ཞིག་ཡོད།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་མ་བརྙེས་གོང་། བོད་དུ་འཕྲོད་བསྟེན་
མི་སྣ་ཉུང་ཉུང་ལས་མེད་པ་དང་། ད་ཆ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འཕྲོད་
བསྟེན་མི་སྣའི་བསྡོམས་འབོར་13740ཟིན་པའི་ནང་། ཁྱོན་
སྨན་པ་4277ཡོད་པ་དང་ཐོ་འགོད་སྨན་གཡོག་4100ཟིན་ཡོད་
པ་རེད།
2025ལོར། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་སྨན་དོན་མི་སྣས་ལག་
ཁྱེར་འཁྱེར་ཚད་བརྒྱ་ཆ་79.87ཟིན་ནས་སྨན་བཅོས་དཔུང་ཁག་
གི་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་ཤུགས་ཆེན་ཕྱིན་ཡོད། གྲོང་
ཁྱེར་མི་དམངས་སྨན་ཁང་ཕྱི་ནད་ཚན་ཁག་གི་སྨན་པ་དཀའ་བཅུ་
པ་ཀྲང་ཀང་གིས་ངས་2017ལོ་ནས་བཟུང་ཁེར་རྐྱང་དུ་ནད་པར་
སྨན་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མིག་སྔར་སྨན་བཅོས་བྱས་པའི་ནད་
དཔེ་1000ལས་བརྒལ་བ་དང་གཤགས་བཅོས་བྱས་པ་ཐེངས་
གྲངས་800ཡན་ཟིན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
2019ལོར། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་དམ་ཚགས་རྣམ་པའི་
རྫོང་ཁོངས་སྨན་བཅོས་མཉམ་སྡེབ་འཛུགས་སྐྲུན་ཕྱོགས་ཡོངས་
ནས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཏེ། སྤུས་ལེགས་སྨན་བཅོས་ཐོན་ཁུངས་
གཞི་རིམ་དུ་སྣུར་སྲིང་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་རེད། 2025

ལོར། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་དམ་ཚགས་རྣམ་པའི་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་
སྨན་བཅོས་མཉམ་སྡེབ་ལ་གཅིག་གྱུར་དྲུག་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་ནས་
གྲོང་ཚོ（གྲོང་ལྷན）287གྱི་གཞི་རྩའི་སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཨུ་ལྷན་
དང་ཁྱིམ་ཚང་སྨན་པའི་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པ་338བཙུགས་པ་
དང་། ཁྱིམ་ཚང་སྨན་པ་ཁྱོན་མི་གྲངས་1093ཟིན་ཡོད།
དྲིན་སྐྱོང་གླིང་གི་གྲོང་མི་ལྷ་མོས་ང་2016ལོར་འདིར་སྤོས་
ནས་གནས་སྡོད་བྱས་པ་ཡིན། དང་ཐོག་ལུས་པོ་ཅུང་མི་བདེ་བའི་
སྐབས་རང་ཉིད་སྨན་ཁང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་
སྙིང་ཉེ་བའི་དམངས་ཕན་སྲིད་ཇུས་བཏོན་ནས་ང་ཚོར་ཁྱིམ་ཚང་
སྨན་པ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད། ད་ཆ་གལ་ཏེ་གཟུགས་པོ་མི་བདེ་
བ་བྱུང་ཚེ་ཁ་པར་བརྒྱབ་ན་དུས་ཐོག་ཏུ་སྨན་པ་ཁྱིམ་དུ་ཡོང་ནས་
ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། ཁྱིམ་ཚང་སྨན་པའི་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་
བྱང་ཆུབ་པར་མ་ཟད། ད་དུང་དེ་བས་འགན་འཁྲི་ཞིབ་ཚགས་
ཁུར་ནས་ང་ཚོའི་བདེ་ཐང་ལ་དེ་བས་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད་པས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་བཟང་པོར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རང་
འགན་གཙང་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་སྨན་པ་དེ་དག་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཉན་བརྟག་ཡོ་བྱད་དང་ཁྲག་ཤེད་འཇལ་ཆས་ཀྱི་སྟབས་
བདེའི་ལོ་རབས་ནས་ད་ཆའི་སྤྲིན་ཚོམ་ལྷན་ཚོགས་ནད་དཔྱད་དང་
རྨ་ཆུང་གཤགས་བཅོས་ཀྱི་གནད་སྨིན་སྨན་བཅོས་བར་ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་གྱིས་ཚོགས་སྒྲིག་རྣམ་པའི་བོད་སྐྱོར་བརྒྱུད་དེ་ལག་རྩལ་གསར་
པ་170ལྷག་ཙམ་ནང་འདྲེན་བྱས་པ་དང་། རྫོང་རིམ་པའི་སྨན་
ཁང་དུ་ལག་ངར་རུས་ཆག་དང་སྙིང་ལ་གཙགས་བུ་རྒྱག་པ་སོགས་
ཀྱི་ལག་རྩལ་ཚད་བརྒལ་བྱུང་བ། རྒྱང་ཁྲིད་སྨན་བཅོས་དེ་གྲོང་
ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་ཚང་མར་
ཁྱབ་པ། དམ་ཚགས་རྣམ་པའི་སྨན་བཅོས་མཉམ་སྡེབ་བརྙན་
པར་མཉམ་སྤྱོད་ལྟེ་གནས་དེ་ཤང་དང་གྲོང་རྡལ་45ལ་ཁྱབ་ནས་
ནད་ཆུང་རྫོང་དུ་བཅོས་ཐུབ་པ་དང་ནད་ཆེན་བོད་དུ་བཅོས་ཐུབ་
པ་དངོས་གནས་བྱུང་ཡོད།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་སྨན་ཁང་མཐོ་རིམ་རྨས་སྐྱོན་ལྟེ་
གནས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་བདེན་དཔང་ར་སྤྲོད་བྱས་པ་དེའི་
ཐོག་ནས་ལྟེ་གནས་ཆེན་པོ་ལྔ་འཛུགས་སྐྲུན་དེ་ལྟེ་གནས་འཛུགས་
སྐྲུན་ནས་ལྟེ་གནས་སྟོབས་ཆེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་མཚོན་ཡོད།
བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་མ་བརྙེས་གོང་། ཞིང་འབྲོག་པའི་
སྦུམ་མར་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་སྐབས་མང་ཆེ་བ་ཡུལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བསུ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་སྦྲུམ་མ་དང་ཕྲུ་གུ་དམར་འབྱར་ཤི་ཚད་མཐོ་པོ་
ཡོད། ལོ་ངོ་60ཡི་རིང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་བུད་མེད་དང་བྱིས་པའི་
བདེ་ཐང་མ་ལག་ཟམ་མི་ཆད་པར་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་བུད་
མེད་དང་བྱིས་པའི་བདེ་ཐང་གི་ལྟེ་བའི་དམིགས་ཚད་མུ་མཐུད་
ལེགས་སུ་བཏང་ཞིང་། 2024ལོར། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ་སྦྲུམ་མ་
སྨན་ཁང་དུ་བསྡད་དེ་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་ཚད་བརྒྱ་ཆ་99.98ཟིན་པ་དང་ཕྲུ་གུ་
དམར་འབྱར་ཤི་ཚད་བརྒྱ་ཆ་2.17ཟིན་ཡོད།
སྦྲུམ་མའི་ནང་མི་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོས་དེ་
སྔ་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཙམ་ཡོད་པས་སྦྲུམ་མ་དང་ནང་མིར་
སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ཆ་དེ་སྔ་དང་གཏན་ནས་མི་
འདྲ་བར་སྨན་བཅོས་འགན་བཅོལ་གྱི་འགྲོ་སོང་རྩིས་ཞུའི་བསྡུར་
ཚད་མཐོ་རུ་ཤུགས་ཆེན་ཕྱིན་པར་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱིམ་ཚང་གི་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁུར་པོ་ཡང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨན་བཅོས་ལག་
རྩལ་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ནས་སྦྲུམ་མ་དང་ཕྲུ་གུ་
དམར་འབྱར་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་བརྟན་པོ་བྱས་
ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྨན་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་དྲོ་སྐྱིད་ལྡན་ལ་
སྐྱིད་སྣང་དོད་པ་དང་། ནད་ཁང་གི་སྒྲིག་བཀོད་ཆ་ཚང་བ།
སྨན་དོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་ལ་ངང་རྒྱུད་རིང་བ།
ཕྲུ་གུ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བརྟག་དཔྱད་ནས་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་རྗེས་ཀྱི་ནད་སྐྱོང་
གི་བརྒྱུད་རིམ་ཧྲིལ་པོར་སྙིང་ཉེ་བའི་ཞབས་ཞུ་་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
བཤད།

ཧྥུའུ་ཁང་སྨན་ཁང་གི་གཉེར་སྐྱོང་ཡོན་ཀྲང་མཱ་ལའེ་ཡིས་
2005ལོའི་ཟླ་4ཚེས་28ཉིན་ཧྥུའུ་ཁང་སྨན་ཁང་དབུ་བརྙེས་པ་

དང་། ཐོག་མར་དབུ་བརྙེས་པའི་སྐབས་ང་ཚོར་སྨན་ཁུལ་གཅིག་
ལས་མེད་པ་ནས་ད་ཆ་སྨན་ཁུལ་4བར་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་
དང་། སྐབས་དེ་དུས་ལས་མི་50ལྷག་ཙམ་དང་ཉལ་ཁྲི་50ལྷག་
ཙམ་ཡོད་པ་ནས་ད་ཆ་ནད་ཁྲི་520དང་ལས་མི་1700བར་འཕེལ་
རྒྱས་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོའི་སྨན་ཁུལ་དུ་ལོ་གཅིག་ནང་སྐྱེས་པའི་ཕྲུ་
གུ་ཕལ་ཆེར་6200ཟིན་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ད་ཆ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྨན་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་བྱ་གཞག་
དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་། སྨན་བཅོས་
སྒྲིག་བཀོད་འཐུས་སྒོ་ཚང་བ། ཤེས་ལྡན་པའི་དཔུང་ཁག་སྟོབས་
ཆེར་ཕྱིན་པ། གཡུར་དུ་ཟ་བའི་གྲུབ་འབྲས་ལས་མི་རིགས་ཁག་གི་
མང་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འཕྲོད་བསྟེན་བདེ་ཐང་ཨུ་ལྷན་ཏང་ཙུའི་
ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ཁྲེན་ལི་ཡིས་1965ལོ་ནས་2025
ལོའི་བར། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྨན་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་བྱ་གཞག་
མཆོང་སྐྱོད་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སྟེ། སྒྲིག་གཞིའི་གྲངས་
འབོར་ཐར་ཐོར་ནས་བརྒྱ་ཡན་བར་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཀ་པ་རིམ་
པ་གསུམ་པའི་སྨན་ཁང་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་བར་འགྱུར་ལྡོག་
བྱུང་ཡོད། སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་ཐད་སྟབས་བདེ་ནས་རྙོག་
འཛིང་ཆེ་བའི་གཤགས་བཅོས་བར་ནད་ཆེན་བོད་ནས་བཅོས་ཐུབ་
པ་དང་མི་རེའི་ཆ་སྙོམས་ཚེ་ཚད་ལོ་35.5ནས་ལོ་72.5བར་རིང་དུ་
ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། བུད་མེད་དང་ཕྲུ་གུའི་བདེ་ཐང་དམིགས་ཚད་
མཐོ་ཚད་ལེགས་བཅོས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། རྗེས་མར་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་སྨན་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱིས་མུ་མཐུད་
ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་བཀོད་པ་ལེགས་སུ་
གཏོང་རྒྱུ་དང་། སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་
བཏང་སྟེ། སྨན་བཅོས་ཞབས་ཞུའི་ཆུ་ཚད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་
རེད་ཅེས་བཤད།
（བསྟན་རྡོར་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་རང་གྲོང་གི་སྨན་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་བྱ་གཞག་ལ་མཆོང་སྐྱོད་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་སྟེ་འཚོ་གནས་འགན་ལེན་ནས་བདེ་ཐང་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་བར་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཕྱིན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）མང་ཚོགས་ཀྱིས་རེ་
སྒུག་བྱེད་པའི་དམངས་འཚོའི་འདུ་འགོད་བཅས་
རེད། ཚུགས་གནས་མཐོ་རུ་བཏང་ནས་འཐབ་ཇུས་
ཀྱི་དོན་སྙིང་ཁོང་དུ་གཏིང་ཟབ་ཆུད་པར་བྱས་
ཏེ། མང་ཚོགས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་གནད་དོན་
ལ་དམ་པོར་དམིགས་ཐོག་མིའི་འཚོ་སྡོད་ཁོར་ཡུག་གི་
སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། འགག་རྩའི་ལས་
འགན་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་ཞིབ་བཅོས་སྒྲིག་ལ་དམ་
འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ནས་གཙང་སེལ་དང་། སྲུང་
སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན། སྲུང་ཡོལ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱས་ནས་འབྱུང་ཁམས་དང་དཔལ་འབྱོར་

གཉིས་ཀར་ཕན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས། ལམ་སྲོལ་
འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་
དང་། གཙོ་གནད་ལས་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་
མོའི་ལས་འགན་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་པོར་དམིགས་
པ། གནད་དོན་གྱི་གསལ་ཐོ་དུས་བཀག་བཞིན་སུབ་
པ་དང་ལས་འགན་ཁག་བདེ་བླག་ངང་ལེགས་སྒྲུབ་
ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་བཅས་བྱས་ཏེ། བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་60འཁོར་བར་རྟེན་
འབྲེལ་ཞུ་ཆེད་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་གཏོད་དགོས་
པའི་ནན་གསུངས་གནང་བ་རེད།
（ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི།
འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ་ཞིག་བྱེད།